

Nejvečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189
NO. 297. — ŠTEV. 297.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 19, 1928. — SREDA, 19. DECEMBRA 1928.

TELEFON: BARCLAY 6189

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Bolivija pristala v arbitracijo.

ČLANI PANAMERIŠKE KONFERENCE — POSREDOVALCI

Bolivija je pristala v arbitracijo obmejnega spora. Nevarnost vojne se je zmanjšala, ko je La Paz sprejel arbitracijo Panameriške konference.

Bolivija se bo omejila le na obrambo.

LA PAZ, Bolivija, 18. dec. — Bolivija je danes sprejela ponudbo posredovanja panameriške arbitražne in spravne konference, da poskusi uavnavo paragvajsko - bolivijskega obmejnega spora.

Paraguay je sprejela že včeraj.

Vsa napredovanja in napadi bolivijskih čet v spornem ozemlju so bili ustavljeni po sprejemu posredovanja in po sprejemu nadaljnje poslanice Lige narodov, v kateri se je pozvalo obe strani, naj se izognejo novim sponadom.

Francoski zunanjji minister Briand, kot predsednik sveta Lige narodov, je odposlal poslanico dne 16. decembra. Zunanji minister Elio je rekel v svojem odgovoru, da bo Bolivija omejila svoje operacije na obrambne odredbe. Te odredbe je opisal kot "neobhodno potrebne".

WASHINGTON, D. C., 18. dec. — Vzradoščni od sprejema njih dobre službe, da posredujejo med Bolivijo in Paragvajem, so delegati obnovili svoje seje, da najdejo sredstva, kako bi rešili na zadovoljiv način svoje nove odgovornosti.

Novica o sprejemu Bolivije je dospela semkaj danes zjutraj. Slično akcijo je vprizoril Paraguay že včeraj.

Posebni komitej, ki je bil sestavljen, da se peča s to novo krizo, je pričakoval, da bo poklican na izvanredno sejo danes, a kmalu nato je prišlo oficijelno sporočilo na državnega tajnika Kellogga, kot predsednika trajne konference.

Posebna plenarna seja bo najbrž sklicana, da se vprizori posebno akcijo glede ponudbe obeh vlad.

G. A. WHALEN POLICIJSKI KOMISAR

Whalen je nastopil svoje mesto. — Smatra se "draftanim" za javno službo ter je z veseljem zapustil lukrativno pozicijo pri Wanamakerju.

Grover A. Whalen je bil zaprijeten kot policijski komisar mesta New Yorka. Nekdanji nato je odšel v policijski glavni stan na Centre Street, da prevzame od komisarja Warrena policijski znak.

Zupan Walker je objavil male pred dvoranjo uro v pondeljek, da je Mr. Whalen sprejel mesto. Mr. Whalen in Mr. Nevin iz Philadelphia, načelnik Wanamaker prodajaln, sta potrdila objavo tekom izmenjave komplimentov, v katerih se je povdarujo državljansko dolžnost.

Mr. Whalen, običen kot ponavadi, je kramljal včeraj smeje v uradu Wanamakerja, ko se je pripravil, da zapusti veliko plačo za hazardno mesto policijskega komisarja.

Komisar Warren pa je bil isto tako vesel, da bo zapustil službo. On je nikdar ni maral ter jo je sprijel, da ustreže svojemu prijatelju županu Walkerju.

On bo sedaj izvrševal odvetni-

DOBER PLEN

HERBERT HOOVER SE BO VRNIL NARAVNOST V ZDR. DRŽAVE

Hoover se bo vrnil direktno domov iz Brazilije. — Zapadne Indije ne bo obiskal. — Izkral se bo v Key West v Floridi. — Velik banket na čast novoizvoljenemu predsedniku.

Na krovu ladje Uruguay, 18. decembra. — Herbert Hoover in njegova družba so zapustili Montevideo, včeraj zvečer malo pred deveto uro, na krovu bojne ladje Uruguay, da se vrkajo na ameriško bojno ladijo Utah, ki ni mogla priti v prisanišče.

Ko je skupina odhajala, je objavil Hoover, da se bo podal iz Rio de Janeiro v Key West, Florida, da bo kanceliral namenjani obisk v Santo Domingo in Havana. Ni pa objavil vzroka za to izpremembo.

Rufino Dominguez, zunanjji minister, se je poslovil od Amerikanov na pomolu v Montevideo, v imenu predsednik Campisteguy-a. Kavalerijski oddelki in mornariški vojaki so bili postavljeni, da izkrajejo zadnjo čast odhajajočemu novoizvoljenemu predsedniku Združenih držav.

Tekom zadnjega tedna je obiskal Hoover tri glavna mesta ter se posvetoval z ducati odličnih uradnikov.

Zbral je veliko maso podatkov, kateri bo lahko premotril na svoji poti proti domu.

Drugi je bil Warren, ki je bil jisti proti domu.

Urugvajski sprejem je bil začetek pa je sedaj Whalen, dosedanji predstavnik županovega pozdravnega dvorana Parque hotela, katerega je priredil predsednik Campisteguy.

Predsednik je rekel v svojem pozdravnem nagovoru, da kaže Hooverjev obisk Montevideo na najbolj odkriti način prijateljstvo, ki obstaja med obema deželama ter dal izraza upanju, da bo obisk še bolj ojačil tradicionalno prijateljstvo.

Hoover je rekel, da bo našla gostoljubnost vlade in naroda Uruguaya odmev v sreih naroda Združenih držav.

Afganistanski vstasi.

KABUL, Afganistan, 17. dec. — Voditelj nekega vstaskega plemena je skušal včeraj na čelu svoje tolpe udreti v to mesto, a je bil potisnjen nazaj od vladnih čet.

Minister za zunanjost zadene se je vrnil včeraj iz Jlahabada, kjer se mu je posrečilo spraviti na stran kralja voditelja največjega mošmedanskega rodu, ki so se dosedaj upirali.

Znan komunist ubit.

BOGOTA, Colombia, 17. dec. — Danes je bilo objavljeno, da je bil pri nekem sponadu med četami in stavkarji v Sevilli ubit komunistični voditel Alberto Castrillon. Castrillon se je pred kratkim udeležil komunističnega kongresa v Moskvi.

Poročila iz bananskoga okrajajavljajo, da nadaljujejo plantaze rezanjem banan in da se transportira sadeže z vlaki, katere stražijo čete.

4 ljudje ubiti pri koliziji vlakov.

VARŠAVA, Poljska, 18. dec. — Štiri ljudje so bili ubiti in šestih je bilo težko ranjenih, ko sta kolidirala včeraj dva tovorna vlaka na progi Kolety-Polzamsze. 44 železniških vozov bil demoliran.

On bo sedaj izvrševal odvetni-

KRALJ JE ZOPET SLABŠI

Zdravniki so izpremenili besedilo bulletina, da pomirijo splošno razburjenost. — Slišati je bilo nekaj kritik radi njih metoda.

LONDON, Anglija, 18. dec. — Po dveh dneh upanja, tekotih se je upanje izpremenilo v optimizem, se je stanje kralja včeraj zvečer obrnilo na slabše.

Vznenirjenje je bilo povzročeno, ko se je glasilo v bulletinu, izdanem po osmi uri:

— Kralj je bil danes popoldne nekoliko nemiren, in izboljšanja, katero je bilo zaznamovati v zadnjem času, ni bilo mogoče vzdržati tekom zadnjih par ur.

Skoro neposredno nato pa so trije zdravniki, ki so podpisali bulletin, ublažili besedilo, ker se je razlagalo na tak način, da se je pričel pristni "relapse". Izpremenba pa je značila, da nočejo zdravnik združiti tega vta.

Dejstvo, da sta ostala prime iz Walesa in vojvoda iz Yorka v Buckingham palači do enajstih zvečer, je vznenirilo množico, ki se čakale zunaj na najnovješa poročila glede kraljeve obolelosti. Krog polnoči pa ni bilo opaziti nikakih neobičajne aktivnosti ter nikakih drugih znakov, da je povzročila zdravnik kralja kako posebno vznenirjenje.

Zdravnik z ultravioletnimi žarki, s katerim so nadaljevali tri dni, je očvidno dobro storilo paciente, in nekateri zdravniki trdijo, da je povzročilo prvo spanje, kar ga je imel kralj izza časa, ko je postal njegovo stanje resno pred dvema tedni.

Sedaj je znano, da je bil kralj nezavesten skoro osem in štirideset ur po operaciji preteklo sredo in da je bil več dni delirien.

Skoro vse informirano mnenje je bilo včeraj optimistično, in neki dvorjan je rekel, da je kralj najbrž prebolel najhujše, razven če bi se pojavilo kaj povsem nepričakovane.

Zdravnički stan pa je dosti kritiziral metode kraljevih zdravnikov. Kraljevi zdravniki predstavljajo starejo in bolj konservativno šolo in kritike proti njim se obračajo glede različnih točk, ki pa so tako strokovnjaške, da ne zanimalo splošne javnosti.

MANIUIMA OGROMNO VEČINO

V senatu ima več kot dvetretinsko večino. — Pod Bratianovo vlado je cela železnica "izginila".

BUKARESTA, Romunija, 18. decembra. — Kot je razvidno iz zadnjih poročil glede volitev, bo imel Maniu v romunskem senatu nad dvetretinsko večino, to je 15 glasov. Bratianovi pristaši imajo 28, Madžari 6, Nemci 3. Židje pa en glas.

Predsednik zbornice bo imenovan Mironescu.

Kakšna korupcija je vladala pod Bratianovim režimom, je razvidno iz naslednjega dejstva:

Tekom svetovne vojne so avstro-ogrski inžinirji zgradili železnico od Kolosvara na Sedmograšem do Jacobeni na Romunskem. Železnica je veljala štiri milijone dolarjev.

Tekom Bratianove vlade so pa začeli uradniki krasti železniške tračnice in jih prodajati. V par letih je bilo vse razprodano: tračnice, klinice, signalni stolpi itd. O železnicni ni nobenega sledu.

Merjenja za Nicaragu kanal.

WASHINGTON, D. C., 18. dec. — Sen. Edge iz New Jerseyja je zatajil včeraj v senatu, naj se prične takoj z merjenji za nameovanji nikaraški kanal.

Edge je rekel, da je promet skozi Panamski prekop v davanju železniških vozov tako narastel, da ne more več zadostiti potrebam.

LEON TROCKI JE BAJE JAKO ZAPOSLEN V PREGNANSTVU

Trocki je baje tako zaposlen v pregnanstvu in pozročilo, da je bil zaboden, je napačno. — Možak piše svoje spomine.

MOSKVA, Rusija, 18. dec. — Leon Trocki vodi zaposleno, a dogodljajev prazno življenje v Alma Ata (prej Vierny), glavnem mestu Kazakstan.

Poročevalc je dobil iz najboljših virov grafičen opis, kako je živel prejšnji boljševiški vojni lord izza svojega izgona iz Kremlja.

GONJA PROTI SEN. WATSONU

Hooverjevi prijatelji so preprečili Watsonu izvolitev na mesto senatnega voditelja. — Protest proti senatorju iz Indiane.

WASHINGTTON, D. C., 18. dec. — Stevilni pristaši Herberta Hooverja po celi deželi so protestirali proti izbirni senatorju Watsonu iz Indiane kot senatnega voditelja. Pisma so poslali ljudje, ki stoje blizu novoizvoljenemu predsedniku, kajih mnenje bo vplivalo na senat v njegovih izbi.

Watson je še vedno kandidat za mesto, čeprav je vjetano, da bo ostal Curtis voditelj do konca zasedanja, ko bo konec aktivne kampanje Watsona. Glasil se, da je Coolidge pred kratkim ponovil svojo prošnjo, da bi postal Curtis na svojem mestu do 4. marca.

Senator Jones iz Washingtona se je skušal umakniti iz boja za vodstvo, a njegov prijatelj upa, da si bo celo stvar še premislil. Glasil se, da žele Hooverjevi svetovaleci, da bi postal v tekmi.

Nekaj protestov je omenilo napade Watsona na Hooverja tekom uvodne kampanje in v Kansas City. Izvlečki iz proti-Hooverjevega govora Watsona v Kansas City so objavili in razdelili nekateri njegovih prejšnjih sovražnikov, kateri je najti med republikanci v Indiani. Senatni progresivi so zapretili, da bodo ponatisnili govor v kongresnem rektoratu, če bo Watson vztrajal, da postane zakonodajni bos.

DUNAJ, Avstrija, 18. dec. — Med člani kmečke stranke ter pristaši odstavljenega prejšnjega ministarskega predsednika Bratianu je prišlo včeraj do bojev v bližini glavnega mesta. Več oseb je bilo poškodovanih. Tudi v Budaku je bilo ranjenih več oseb od revolverskih strelov.

Star hohštapler obsojen na dosmrtno ječo.

58 let stari George Parker, nekdanji eden najbolj uspešnih lopovov in hohštaperjev je bil včeraj radi poneverne čeka na \$150 obsojen na dosmrtno ječo, na temelju Baumesove postave.

Parker je mož, ki je privrjal "prodal" broduljnski most nekemu lahkovremennemu farmerju. V slabu oblečenem možu je bilo komaj mogoče spoznati nekoged vedno elegantno oblečenega "kralja hohštaperjev".

Politični boji na Romunskem.

DUNAJ, Avstrija, 18. dec. — Med člani kmečke stranke ter pristaši odstavljenega prejšnjega ministarskega predsednika Bratianu je prišlo včeraj do bojev v bližini glavnega mesta. Več oseb je bilo poškodovanih. Tudi v Budaku je bilo ranjenih več oseb od revolverskih strelov.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjam, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledčem ceniku:

	v Jugoslavijo	v Italijo

<tbl_r cells="3" ix="

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto ... \$7.00
in Kanado	\$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto ... \$7.00
Za četrti leta	\$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj ne blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembah kraja narodničkov, prosimo, da se nam tudi prejmejo vabilo naznani, da hitrejš nadjemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6169.

POSTAVA, KI JE NI MOGOČE UVELJAVITI

Člani raznih kongresnih odsekov so poslušali te dni več ali manj zanimiva poročila oziroma priporočila.

Poročila so se tikala gradnje novih bojnih ladij, zračkoplovov, regulacije rek, itd. Le za delavca se ni nihče zavzel in skušal storiti zanj kaj dobrega.

V imenu justičnega departmента — in sicer za oddelek, kateremu je poverjena izvedba prohibicijskih postav — je poročala Mabel Walker Willebrandt, ki se je posebno tekam kampanje za Hooverja žalostno proslavila.

Iz njenega poročila je jasno razvidno, da prohibicijski postave ni mogoče izvesti.

Mabel Willebrandt tega seveda ni priznala.

Baš nasprotno. Dokazati je hotela, da vtipotapljanje žganja ponehuje, v isti sapi je pa morala priznati, da je bilo v zadnjem fiskalnem letu samo iz Kanade vtipotapljenega nad en milijon galon žganja.

Govorila je o nepostavnem vtipotapljanju, kajti o postavnem vtipotapljanju ne more biti, že vsaj zaenkrat, nobenega govora. Odkrito je priznala, da je Kanada preplavila Združene države z žganjem.

Iz Kanade pa prihaja seveda le "pristno" žganje, to se pravi žganje, ki ni produkt privatnih in tajnih distilerij.

To kanadsko žganje je pa tako drago, da ga zamorejo točiti le v takozvanih "boljših" lokalih.

Po navadnih beznicalih, katerih je po deželi na stotišče — samo v New Yorku jih je baje dvanašt tisoč — pa točijo in prodajajo bolj ceneno in bolj strupeno robo.

Kanadsko žganje je torej le za bogatine oziroma za one, ki lahko kupijo pravilnim potom napravljeni žganje, ki je zdravju sorazmerno še najmanj škodljivo.

Statistiki so pa dokazali, da popijejo prebivalci Združenih držav tisočkrat večjo količino žganja kot jo je mogoče vtipotapiti iz Kanade in Mehike.

To je morala tudi Mrs. Mabel Willebrandt priznati.

Po njenem mnenju bi se dalo tudi to zlo odpraviti, če bi bilo dovolj sredstev za nadzorovanje krivev in če bi sodišča napram kršilcem osemnajstega amendmenta malo strožje nastopila.

To pa zaenkrat po njenem mnenju ni mogoče, ker politiki nimajo poguma nastopit iz vso ostrostjo proti zлу, ki se vedno bolj siri in sicer najbolj zato, ker slerni dobro ve, da manjka resne volje za odločen nastop.

Ta pesimizem mora slernerega presestiti.

Ali ni Mrs. Mabel na vse pretege delovala, samo da bi prišel "veliki prijatelj prohibicije", Herbert Hoover v Belo hišo?

Ali ni vedno poudarjala, da se je samo zato zavzela za republikanskega kandidata, ker je on edini, ki ima dovolj poguma stopiti na glavo butegarski kači in jo stresti?

V splošnem pa Mrs. Mabel resnico govori. Vsi "suhači", kar jih je v obeh zbornicah kongresa, nimajo niti poguma niti volje, da bi poségli vmes.

Prohibicija je namreč zanje molzna krava, ki jih preskrbuje z denarjem, graftom in kampanjskim materialom.

Če bi bilo drugače, bi ne zahtevali za izvedbo prohibicijskih postav borih trideset milijonov dolarjev. Zahtevali bi, naj kongres dovoli v to svrhu tristotisoč dolarjev.

Tega se pa ne bo. Kajti v tem slučaju bi bilo prohibicija prehitro konča.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Tekko je pričeti z vsakim dopisom, ker človek ne ve ali bi hvalil, ali bi grajal današnje razmere. Za nekatere so jako povoljne, za druge pa jako pisko. Govor pravi, kdo ne dela, naj tu ne je. Ali dandanes se je ta pregor preobrnil, da tisti jedo, ki ne dela, ubogemu trpinu se pa mečejo drobtinice, da si komaj svoje življenje obrani.

Leto se približuje svojemu zaključku. Da bi pa biš ta zaključek vasi malo bolj vesel, je sklenilo dr. sv. Štefana, št. 26 J. S.

K. J. da priredi svoj letni banket dne 29. decembra ob 8. uro zvečer v Slovenskem Domu, da s tem banketom razveseli svoje člane in članice, vse prijatelje in prijateljice, vsaj ob zadnjem leta banket bo bogat v jedi, petje in plesu, za kaj maleknostno vstopimo za 50c za osebo. Slišal sem, da bo na tem banketu glavni govornik pritepen Newyorčan, ki ima jako namazan jezik.

Zatoraj, prijatelji dr. sv. Štefana, vpoštovajte omenjeni večer.

Drugi dan, to je 30. decembra se pa vrši v Slov. Domu jako važna skupščina za vse pittsburghške Slovane, da si postavijo temelj za boljši obstoj Slovanstva.

Torej, udeležite se vse tega sestanka.

Tudi društvo Gorenje, št. 104 S. S. P. Z. bo letos, kakor vsako leto, priredilo lepo božičnico. Miklavž ima že pripravljenih mnogo krásnih daril za mladino.

Na programu bodo vsakovrstne deklamacije, petje, ples, govor in dr.

Tempotom so vabljeni vsi člani in nečlani, da se sestanemo ta večer v najlepšem številu. Zabava bo za vse. Ne pozabite prilegati se s seboj mladino, da se vsi skupaj veselimo pri božičnem drevesu.

Društvo je preskrbelo za vse v najlepšem redu, tako da bomo vse lepo počastili Miklavža.

Torej, ne enkrat, ne pozabite in posetite nas na ta lepi večer, ker se bomo vsi lahko spominjali na našo mladost.

Božičnica ali zabava se vrši v soboto 22. decembra 1928 v dvorani 1414 Clybourn Ave. blizu Larabee St. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice dobite lahko pri vsakem članu ali članici.

Vas še enkrat vabi društvo "Gorenje", da se udeležite v najlepšem številu.

Održ.

Walsenburg, Colo.

Iz Trinidad, Colo., so nam sporočili, da je umrl tam spoštno znana in spoštovana gospa Josipina Concilia. Zapustila je soproga in več odraslih otrok, ki so vso poročeni.

Ranjeti želimo večni mir, sorodnikom pa izrekamo svoje sožalje.

Rodbina M. J. Bayuk-ova.

SLOVENSKIE VESTI.

Umrl je John Urbas, stanujoč na 8855-238 St. Belrose, L. I. Dema je bil iz Jarš. Star je bil 42 leta. Bolan je bil samo tri dni.

Znani brooklynški rojak Mr. Frank Umek se je podvrgel težki operaciji na želodcu, kateri je pa vse priča.

Vesele božične praznike želimo vsem čitalcem Glas Naroda.

Pozdrav! Frances Jehee.

Detroit, Mich.

Z delavskimi razmerami po Detroitu se ne more pogovarati, nekateri delajo precej stalno, nekateri pa vč. Plače so teke, kar kome nekajne kapitalisti.

Delavci, takaj smo že premalo organizirani, strokovno, kakor tudi politično, to velja sploh vsem delavstvu, ki je se prešibko, da bi moglo svojim izkoriscenje zadržati dovolj krepak odgovor.

Dokler ne bomo delavci vsega sveta složili kakor en mož, organizirani strokovno in politično, toliko časa ni računati na uspešen odpor proti nogometom. Tega, mislim, si želi vsak zaveden delavec.

Misla, da bomo tega dočakali, lahko pa dočakajo naši potomeci. Po mojem mnenju je naša dolžnost, da se organiziramo in obenem vzpostavljamo našo mladino, da bodo vredni sinovi in hčere. Ako

je moremo, jim izboljšujmo razmere, da je bilo naše predčasnost, ko je bila naša predčasnost. Oči

je naša odprtja, da si ne zanemarjamo našega, pa vendar ne odpiramo.

Kajti ne bodo ljudje stresi, ki

je posvetil blagajnikrat na kolodvor v Linu — Žemlje. Kajti ne bodo ljudje stresi,

EDINA MOŽNOST

da se dostavi Vašim v domovini denarno nakazilo še pred Božičem je potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

ali

DIREKTNEGA BRZOJAVA

Stroški za brzjavno pismo \$1.

Za direkten brzjav: v Jugoslavijo \$2.50,
Italijo \$2.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Komunističen proces v Osijeku.

27. novembra zjutraj se je začela pred osješkim sodiščem razprava proti Leonu Siebenechelinu po zakonu o zaščiti države. Siebenchein je 19 let star in je sin osješkega ravnatelja židovske šole. Otočen je, da je član komunistične ilegalne organizacije "Skofija". Policija ga je razkrinkala, ko je pred mesecu arstirala študenta Vrabe, ki je vtipotapljal čez mejo iz Nemške Avstrije v jug. državo.

Pretekle dni so se na vložilci pojavili v Zadružni javnini uradnik, ki ma svoje prostore v Prezdrovčevi ulici. Upravitelj Fran Pavkovič je zjutraj prvi stopil v prodajalno Zadružne in je videl, da je v njej vse razmetano.

Pesek in pepel, ki je bil med stenami železne blagajne, so vložilci pri vrtanju razmetali po pisarni. Iz blagajne so pobrali samo 252 dinarjev. Vzeli so pa seboj še ročno blagajno, v kateri je bilo okoli 600 dinarjev. Po vložu v pisarno so se vrnili v projalno in se okrepčali z likeri in slanino. Policija je že na sledu vložilcem.

Razen tega ga vložnica dolži komunistične propagande. Zlasti podjeten je bil ob naborih, ko je med nabornikami imel protidržavne govorje in jih pozval na upor. Velenje je poudarjal, da je treba s silo spremeniti politiko v državi.

Razen tega ga vložnica dolži komunistične propagande. Zlasti podjeten je bil ob naborih, ko je med nabornikami imel protidržavne govorje in jih pozval na upor. Velenje je poudarjal, da je treba s silo spremeniti politiko v državi.

Otočen je predvsem neki Milon Grnovič, ki je izvršil zadnjie čase v Zagrebu že več vložov in je večkrat zlasti v vrtanju železnih blagajn. Za njim je policija poslala tiralico. Rojen je leta 1905 v Brodu. Zagrebški policiji je dobro znan in ga ima že popisega.

Otočenica pravi nadalje, da je Leon Siebenchein najnevarnejši komunistični agitator v državi.

Za razpravo vlad veliko zanimalje v Osijeku. Siebenchein je posebno priljubljen med osješkim delavstvom. Drugače je pa mirnega značaja.

Organizirana vložilska polpa.

Zagrebška policija je pred dnevi ujela več vložilcev, ki so oropali blagajno družbe "Trgopr-

žensk".

Grčija šteje

po zadnjem štetju 6.204.684 prebivalcev; od tega je 3.128.449 žensk.

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem.

IZRABITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA

NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do včevši

12. JANUARJA 1929,

bomo obrestovali že od 1. januarja po

4½%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsega meteca naprej.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

43

(Nadaljevanje.)

Sara se je nekoliko nasmejnila. Nikdar ni bilo mogoče izogniti se široki toleranci Herricka glede človeške narave.

*

Bilo je skoro eno uro pozneje, ko se je konečno poslovila ter odšla proti domu, noseča v svojem sreču, kljub sami sebi, nekaj nežnosti, ki je bila del elege ozračja Rose Cottage-a.

Zunaj jo je pričakoval hladen in dišeč juninski večer. Majhne, delikatne sapice so pihljale s polja onstran in sempatajajo bilo čuti petje kakega ptica peveca, ki je nenadno omahnilo ter izzvenelo v zadovoljstvo čivkanje.

Onstran zaliva se je nagibalo solnce proti zatonu ter metalo na vodo na tisoče lučic.

Vse je bilo zelo mirno in prijetno in Sara je počasi stopala naprej, pomirjena v napol zbujen sen od miroljubnih uplivov trenutka. Celo številne perpleklosti in blodnje življenja so se umaknile ter zmanjšale svojo važnost ob došku čudodelne roke matere Narave. Konec konca je ostalo še vedno zelo dsi krasnega in prijetnega, da se ga uživa.

V takih trenutkih, ko se pogrezamo v mirno ustrajanje, nas u-soda ponavadi podraži in vzбудi v bolj aktivno stanje duha.

V tem prav poseben slučaju se je pojavila usoda v obliki Jim Brady-ja, ki se je naenkrat prikazal pred presenečenimi očmi Sarice, ki se je ravno bližala svojemu domu.

— Oprostite, gospodiča, — je rekel Brady. — Jaz sem bil ravno na poti k vašemu domu.

— V Sunnyside? Ali je Mrs. Brady zopet bolna? — je vprašala Sara prijazno.

— Ne, Miss, hvala. Ona se dobro počuti.

Prenehal je za trenutek, kot da ne ve, kako bi nadaljeval. Nato pa je izbruhnil:

— Stvar se tiče Miss Molly. — Zdravnik je proč...

— Miss Molly?

Sara je čutila, kako ji je nekaj stisnilo sreču. — Kaj mislite, Brad? Hitro, kaj je?

— Well, Miss, ravno sem jo videl proč v veliki kari Mr. Kent. Vzela sta cesto v London in — Brady je nekoliko pomencal z nogama, — in ker je Mr. Kent poročen mož, sem mislil, da ne meni nicaesar dobrega z Miss Molly.

Sara bi najraje udarila z nogo ob tla od same jeze. Mala bedakinja, zares skrajna bedakinja, — da gre na vesel izlet na tak večer! Nesreča katerekoli vrste z nato sledičim zavlečenjem in celi Monks-haven bo pol govoril!

Za trenutek pa ni bilo ničesar mogoče storiti kot potisniti Black Bradyja nazaj na njegovo mesto ter motiti za nagli povratak Molly.

— Well, Brady, — je rekla hladno, — jaz mislim, da je Mr. Kent dosti dober voznik, da bo privedel Miss Selwyn varno nazaj. Jaz ne mislim, da bi bilo treba vznemirjati se radi kake stvari.

Brady pa je zrl nanoj s svojimi mrkijimi očmi.

— Vi niste razumeli, Miss, — je vstrajal trdrovatno. — Mr. Kent nima namena privesti Miss Molly nazaj. S seboj v kari imata oba prtljago in Mr. Kent se je ustavil pri Cliff, da si pusti napolni tank, nakar je vzel s seboj še par kan kariva.

V trenutku je vstal celi strašni pomen te zadeve naenkrat v duhu. Sara je pobegnila z Lesterom Kentom!

Sedaj je bilo dosti lahko videti celi potek zadnjih dogodkov. Vsak majhni fakt je predstavljal nov člen v verigi vrjetnosti.

Neobčajno molčanost Molly, njeno čudno obnašanje, njenega zadrega, ko je našla, da so jo pričakovali v Greenacres, ko se je najbrž dogovorila z Lesterom Kentom, da se bo sestala z njim v Oldhampton in konečno nenadni "prehlad", katerega je razvila istočasno z odsetnostjo njenega očeta z doma in ki ji je preskrbel njen prostost od vsakega nadzorstva tekom popoldneva, — vse to se je endovito ujemalo.

Barva je pologoma izginila iz obraza Sare, ko je v polni meri spožnala resnost položaja in nekoliko je omahnila na mestu, kjer je stala. S urovo prijaznostjo je Brady iztegnil svojo umazano roko ter jo obdržal na nogah.

— Ne vzemite tako resno, Miss. Ona ne bosta prišla zelo da-leč. Jaz nisem takoreč napolnil tanka, — je reklo poredno smehljaje, — ter nimata več kot dve kani v kotlu, kajti ostale so prazne, ker sem jih poprej izpraznil. Jaz mislim, da ne bo Mr. Kent počel več kot osemdeset milij, predno se bo ustavil, — je dostavil s porednim smehom.

Sara je zrla na pretkani, prijazni obraz Bradyja skoro z ljubozinjo.

— Zakaj ste storili to? — je vprašala hitro.

— Dolžan se bil to Mr. Lester Kentu že tri leta, — je odvrnil prijazno. — Jaz pa nikdar ne pozabim vrniti. Tudi vam sem dolžan, Miss Tennant. Jaz nisem pozabil, kako ste govorili zame, ko so me ujeli pri divjem lovju.

Sara je impulzivno iztegnila svojo roko in Brady je iztegnil plaho svojo lastno roko, da jo ji pomoli.

— Vi ste več kot plačali nazaj, Brady, — je rekla zelo gorko.

— Hvala vam!

Obrnila se je vstran ter pohitela po cesti naprej, dočim je Brady stal na mestu ter zrl izmenoma na svojo desno roko in na njeno umikajočo se postavo.

Ko je dospel domov, je zbežala Sara brez sape po stopnji na vzhod v sobo Molly. Jane Crab je stala sredi nje ter zrla s prese nečenjem na vse dokaze naglega odpotovanja, — ki so jo obdajali, — preobrenjen stol tukaj, prazna baška tam, vsem potegnjeni predali in oblike razmetane v vsako smer. V svoji roki je držala lekarniški paket, edino zapečaten in opremljen z lablom. Tresla ga je naokrog v svojih tresčih se, zvitih, starih prstih.

Ob šumti vstopa Sara se je obrnila z vzhlikom oči.

— O, Mis Sara! Jaz sem zelo vesela, da ste prišli! Kaj pa se je zgodilo? Miss Molly je bila tukaj v postelji še pred tricetimi ure!

Nato so njeni oči pričele begati po sobi, nakar je planila proti oblačilni mizici.

— Tukaj je nota katero je pustila za vas! — je vzhliknila, pogleda po mizici ter izročila listek Sari.

(Dalej prihodnje.)

Pierre Loti:

V Betlehemu.

Opoldne smo se bili ustavili v vzhodom v mesto, v majhnu olivenem gaju tik ceste, nato pa smo se tri ure do Betlehema, ki je ležal nekje za ovinkom hriba.

V nižini, ki je žalostna in zapuščena kakor vsa Palestina, smo videli kapnice, ki so nekoč zlagale z vodo poletno palajoč kralja Salomona. V teku stoletij je vse izginilo: palajoč, vrtovi in drevje. Okoli vodnjaka ni drugoga kot sama kamnita pustinja z borno travo.

Blizu cistern se dviga mogočna razvalina s kvadratnimi nadzidki, ki so na vseh štirih vogalih vzvodenih v prav tako zobčaste stolpe. V blemed opoldanskem, solnec, ki je počasi prodiral skozi lila meglo sta se videli dve strani tege zidovja rožnatih, drugi dve — ležeči v senci — pa sta bili modri-kasti. Ta samotna, žalostna nekončna in visoka razvalina v golem, puščavnem kraju, je bila trdnjava velikega Saladina. Zgradili so jo več stoletij potem, ko je bila razrušna Salomonova palajoča. Majhen Arabec, skoraj otrok, ki je čepel na dromelarju, nas je pozdravil spôšljivo, kakor še, potlej pa smo se s konji vred namestili v senci zidov.

Kmalu je prišlo, v isto seneo še dvoje skupin, ki sta se razvrstili: vzdol zidu: Štirje grški duhovniki, ki so potovali zaradi arheološki raziskav, so južinali v travi; nekoliko dalje pa je bilo več maronitskih žena iz Betlehema, ki so prisile semkaj z otroci vred in prinesle s sabo ne vem kakšnih jedil in oranž.

Kako vzdržno in skromno je bilo danes solnce na orientalskem nebu in kako melanholičen je ta kraj! Bilo je ob treh — solnce se je naposled docela izmotalo iz jutranje megle in je jelo pripravljeno — kosmo po utrudljivi poti prispeti v Betlehem.

Po navadi, ki velja v teh krajih, smo se najprej utaborili pred

Kako se potuje v starj kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v starj kraj, je potrebno, da je poučen s potnih listih, prtičagi in drugih stvari.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v starj kraj, toda prekrbeli si morajo dovoljenje ali permit in Washington, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati protinjevanje v mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naseljnega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošuje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak poslicec osebno, bodisi v najbližji naseljniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakov kdo v prošli zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svoje lastne odgovornosti.

KAKO DOBITI SVOJCE IN STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška prideljenska postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljanji dobiti svoje bense in neporavnene otroke izpod 21. leta ter ameriški državljanji svoje morene s katerimi so bile pred 1. junijem 1926 leta poročene, izven kvota Jugoslovanska kvota znana je vredno 671 prideljencev letno. Po polovici te kvote so upravljeni stari ameriški državljanji, mojte ameriški državljanji, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili in poročeni, osroma bense in neporavnene otroke izpod 21. leta obeh državljanov, ki so bili postavne pripravljeni v to delico za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakov: brat, sester, nečakov, nečaku itd., ki spadajo v kvoto brez nujne prednosti v listi, pa se ne sprejema nikakaj prednost na amerciških vložkih.

SAKSER STATE BANK
20 Cortlandt Street NEW YORK

Dalej prihodnje.

v Betlehemu? Mar je betlehemska cerkev res vsakomur na razpolog!

Cerkve se deli v tri dele: latinški, armenski in grški. Te tri skupine, toljkanj različne in sovražne druga drugi, opravljajo skupaj verska opravila; zato pa turistični častnik s patroljo oboroženih vojakov venomer kroži sem in tja, da skrbi za red in prepreči spopade med kristjani različnih obredov.

Votlina je v spodnjem delu cerkve, v podzemlju. Po vsej verjetnosti je prav tu — kakov nas prepričujejo izza 2. stoletja po Kristusu — mesto nekdanjega hleva, v katerem se je rodil Kristus. V davnih časih je bil takoj vhod v star Betlehem; pred vodom so si iskali zavetišča revni popotniki, ki niso imeli prostora v prenočevališčih.

V votlino vodi dvoje stopnišč: eno za Latince in Armeance, drugo za Grke. Ozka vrata so narejena iz belga marmorja. Stene so vse skrpane v oguljene, saj se je na tem prostoru obrnilo milijone ljudi, ki že izza prvega stoletja krščanske dobe prihajajo semkaj v skupinah ali v procesijah. Votlina je razdeljena v več majhnih kapel in koticov, kjer stoji oltarji ali gore svetiljke. Tu in tam korakajo počasi in nekaj vzvšeeno; spominjam se, zlasti če nosijo v naročju majhne otroke, nekih podob, ki smo jih tolkokrat videli. Zdi se ti, da na vsakem ovinku teh majhnih, tynačnih ulic srečujemo Mater božjo — tako, kakor so jo sličali stari primitivni mojstri.

Vozovi Cookove družbe, izvozki za turiste, napis v slabi francosčini. Naposled obstanem na velikem betlehemskem trgu, ki ga na spodnji strani zapičajo resnobni zidovi cerkve Kristusovega rojstva. Tu stopimo s konjev. Na trgu so hoteli, krčme, trgovine po evropskem okusu. Tu je tudi postaja izvoščkov in zbirališče tistih ljudi, ki izvršujejo obrt izkorisnitve popotnikov.

Varuh cerkve so francoski. Vstop v cerkev in v votlino je dovoljen samo malim skupinam. Ko smo šli po samostanskem hodniku, smo srečevali ruske romarje, ki so odhajali s solzami v očeh, pa tudi bavarske turiste z neizogibnimi Baedekerji v rokah. Moj Bog, je - li mogoče, da se to vidi

ki j'm sije iz oči naivna vera, sklanjajo turban vse do tal...

Mi smo šli še v četrtto cerkev, ki je lepša od cerkve Kristusovega rojstva in ki jo vsi spoštujejo, vendar je veliko bolj prazna in zapuščena. To je bazilika, ki je pričela zidati sveta Helena, a dovršil jo je okrog leta 330. cerkveni kralj Konstantin. Tu je bil cest stoletij pozneje na božič leta 1101. Baldwin 1. posvečen za jeruzalemskega kralja. Cerkev je ena najstarejših krščanskih cerkv na svetu; bila je grajena dve stoletji pred sinajsko bazilikijo. Saladin je varoval tako spoštljivo kot vse drugi arabski osvojevalci, skoraj čudežno se je ohranila do naših dnevnih. Prav za prav so jo poskodovali šele na začetku 19. stoletja grški fanatiki, ki so razdelili kor, da zgradijo tako spôšljivo kot starogrškega. Nad zglavjem stolpa razlagajo menih — "tukaj so ga se še vidijo ostanki zlatih mozaikov v plemicie; tukaj so se mu kov, ki jih je na koncu 12. stoletja raztreseni, zaprtega duha in mrtvulja." Oblaki kadila se tu vsega sreca poslušamo, ne da bi sliško izgubljajo v glasovih šali; že smo uprav nestrpni od že svedčnikov, ki čitajo psalme, se lje, da čim preje odidemo od tod, čujejo kakor oddaljeno mrmranje.

Tri cerkve nad kripto, kjer se razlagajo menih — "tukaj so ga se še vidijo ostanki zlatih mozaikov v plemicie; tukaj so se mu kov, ki jih je na koncu 12. stoletja raztreseni, zaprtega duha in mrtvulja." Oblaki kadila se tu vsega sreca poslušamo, ne da bi sliško izgubljajo v glasovih šali; že smo uprav nestrpni od že svedčnikov, ki čitajo psalme, se lje, da čim preje odidemo od tod, čujejo kakor oddaljeno mrmranje. Po vsem tem nam v profanira ob istem času iluži maša in pojemanje Betlehemu ni ostalo nič več, po psalmi po raznih obredih in v kar bi nas utegnilo zanimati. Odsovraštvo do soseda, se nam zde ločili smo se, da takoj odpotujemo, pa najsij je ta ali ona. V mo. Na trgu smo zopet zajedili grški cerkvi, pred starinskimi zlatimi tabernakli, nas trenutno zavetni in se napotili k šotorom pred mestnimi vrati, veseli, da se mikri napoljajo pagski prizori: zelo hišo po ležnih predajalcem krizev in Škofiji, ki se nam bili venomer v obliku kadila. Množica se za petami, pa pokljenih ciceronov priklanja do tal in zopet nov, vsljuječim nam svoja razdviga; tu so tudi betlehemske žiglednice. Odšli smo v sreču nam ne z dolgimi pajčolani kakor Maščevi, da ostal hlad razočaranja, ki ga ne je zamenjava ustrelili končni.

Veranje parnikov · Shipping News	
20. decembra:	Stuttgart, Cher